

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/634/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113211306
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113211306.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa Bc. O. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/X, X., právne zastúpeného advokátkou JUDr. Máriou Vajdovou, so sídlom P. XXX, D. E. A., proti odporkyni D. D., nar. XX.X.XXXX, bytom B. X, o zaplatenie 7.500 eur s príslušenstvom, na základe odvolania odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/248/2013-52 zo dňa 16.4.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o uložení povinnosti odporkyni zaplatiť navrhovateľovi istinu 7.500 eur spolu s 8,75 %-ným ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 1.2.2013 do zaplatenia a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku uplatneného úroku z omeškania.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 7.500 eur spolu s 8,75%-ným ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 1.2.2013 až do zaplatenia. Vychádzal zo skutočnosti, že medzi účastníkmi konania došlo k uzatvoreniu Zmluvy o rezervácii nehnuteľnosti a poskytovaní služieb súvisiacich s kúpou nehnuteľnosti. Jej predmetom bol záväzok odporkyne ako sprostredkovateľa vykonať činnosti, na základe ktorých vznikne (za dohodnutú kúpnu cenu) navrhovateľovi možnosť uzatvorenia zmluvy s vlastníkom nehnuteľností, ktorý ich ponúkol na predaj. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú - do 31.5.2011 - a za účelom zablokovania nehnuteľností pre navrhovateľa počas doby rezervácie, zložil navrhovateľ rezervačnú zálohu vo výške 7.500 eur, ktorá mala zároveň tvoriť časť kúpnej ceny nehnuteľností. K uzavretiu kúpnej zmluvy však počas účinnosti zmluvy o rezervácii nedošlo; a to nie z dôvodov, ktoré by spočívali na strane navrhovateľa, ale pre prekážky na strane vlastníkov.

Prvostupňový súd sa nestotožnil s argumentáciou odporkyne, že k predĺženiu zmluvy došlo Dodatkom č. 1 k Zmluve o rezervácii. Nešlo totiž o písomný dodatok (ako si to zmluvné strany dohodli) v Zmluve o rezervácii, ale len o jednostranné vyhlásenie odporkyne o predĺžení rezervačnej doby. Navyše, parcely uvedené v predloženom vyhlásení nie sú totožné s parcelami, ktoré boli uvedené v rezervačnej zmluve; zároveň doba predĺženia je neurčitá, lebo bola predĺžená do 31.1.2012, ale s uvedením „respektíve na dobu trvania odstránenia duplicity z parciel“.

Okresný súd preto vyhodnotil odstúpenie navrhovateľa od zmluvy o rezervácii listom zo dňa 3.8.2012 ako neúčinný úkon, keďže v tomto čase už dotknutá zmluva nebola účinná. Nadväzne uzavrel, že pokiaľ navrhovateľ poskytol sumu 7.500 eur ako rezervačnú zálohu na kúpnu zmluvu (ktorá mala byť súčasne

časťou kúpnej ceny), právny dôvod tohto plnenia uplynutím doby rezervácie (počas ktorej nedošlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy) odpadol a na strane odporkyne vzniklo bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 2 Obč. zák.), ktoré je povinná vydať.

Zároveň prvostupňový súd uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania (§ 517 ods. 1, 2 Obč. zák.) vo výške 8,75% ročne od 1.2.2013 až do zaplatenia. Konštatoval, že k uvedenému dňu už bola odporkyňa v omeškaní s plnením peňažného dlhu, lebo sa dostala do omeškania najneskôr 17.10.2012, keď odpovedala na výzvu navrhovateľa z 3.8.2012. V rozsahu, v ktorom navrhovateľ požadoval úroky z omeškania nad rámec upravený vykonávacím nariadením vlády č. 87/1995 Zb., uplatnený nárok zamietol.

V súlade s § 142 ods. 3 O.s.p. priznal okresný súd navrhovateľovi, ktorý mal neúspech len v nepatrnej časti, náhradu účelne vynaložených trov konania v plnej výške. Trovy predstavujú súdny poplatok vo výške 450 eur a trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 852,75 eur, ktorú podrobne špecifikoval jednotlivými úkonmi právnej služby, vrátane režijného paušálu a náhrady za stratu času.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporkyňa, ktorá sa alternatívne domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci na nové konanie alebo jeho zmeny tak, že návrh bude zamietnutý. Poukazovala na nesprávne právne posúdenie veci.

Zároveň namietala odňatie možnosti konať pred súdom, spočívajúce v bezdôvodnom odmietnutí navrhovaného výsluchu „dôležitého“ svedka Z. M.. Menovaný pracoval u odporkyne na základe mandátnej zmluvy, ktorá ho oprávňovala dojednávať zmluvné podmienky, ale nie podpisovať rezervačné zmluvy. Taktiež nebol oprávnený vyberať od klientov, resp. záujemcov ani finančné prostriedky. Z výpovede navrhovateľa je pritom - podľa odvolateľky - jasné, že zmluva o rezervácii bola podpísaná len za prítomnosti p. M. a finančné prostriedky boli vyplatené na základe ním vypísaného príjmového pokladničného dokladu. Tento doklad je síce podpísaný jej podpisom, ale podpis bol určený k inej rezervačnej zálohe.

Navrhovateľ žiadal napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Uvedol, že odporkyňa účelovo spochybňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli pravdivo preukázané v prvostupňovom konaní.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. (z tohto titulu zostal nedotknutým odvolaním nenapadnutý výrok o zamietnutí návrhu v časti úroku z omeškania presahujúceho 8,75 % ročne) a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) v preskúmvanej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Primárne odvolací súd poukazuje na zodpovednosť odporkyne za vymedzenie odvolacích dôvodov a (súvisiacu) viazanosť odvolacieho súdu takto vymedzenými dôvodmi (§ 212 ods. 1 v spojení s § 205 ods. 3 O.s.p.). Pokiaľ teda odvolateľka len všeobecne namieťa nesprávne právne posúdenie vecí, bez konkrétnej špecifikácie, v čom má táto nesprávnosť spočívať, ide o nepreskúmateľnú/nedostatočnú odvoláciu námietku. Postup odvolacieho súdu, ktorý by iniciatívne (za účastník konania) „vyhľadával“ možné disproporcie v právnej kvalifikácii prípadu (vykonanej súdom I. stupňa), by bol v rozpore s princípom rovnosti účastníkov konania - § 18 O.s.p.

Druhá odvolacia námietka, založená na tvrdení o prekročení kompetencie p. M., odporuje princípu neúplnej apelácie, ovládajúcemu odvolacie konanie v civilnom sporovom súdnom konaní. Dotknutá zásada je založená na zvýraznenej zodpovednosti účastníka konania za prezentovanie skutkových tvrdení a označenie dôkazov už v konaní pred súdom I. stupňa. Z tohto dôvodu nie je možné (s výnimkou zákonných výnimiek, ktoré však v súdnej veci naplnené neboli) skutočnosti, ktoré neboli tvrdené pred prvostupňovým súdom, uvádzať až v odvolacom konaní a rovnako nie je možné až v tomto štádiu konania predkladať nové dôkazy.

Z obsahu spisu pritom nesporne vyplýva, že odporkyňa bola o okolnostiach splnenia povinností podľa § 120 ods. 4 O.s.p. (t.j. včas označiť relevantné skutočnosti a dôkazy) poučená tak v závere pojednávania dňa 16.4.2014 (č.l. 48 spisu), ako aj v rámci poučení obsiahnutých v predvolaní na pojednávanie (č.l. 34 spisu). Nadväzne je nepochybné, že zásadné odvolacie tvrdenie, v zmysle ktorého p. M. nebol oprávnený podpisovať rezervačné zmluvy, je novou skutočnosťou, predostretou až v odvolacom konaní. Uvedené platí o to viac, že v rámci výsluchu (č.l. 46 spisu) pred okresným súdom odporkyňa vypovedala v priamom rozpore (opačne) s týmto (svojim) tvrdením, t.j. tak, že p. M., ktorý u nej pracoval na základe mandátnej zmluvy, mal oprávnenie takéto rezervačné zmluvy uzatvárať. Obdobne je novou

skutočnosťou aj tvrdenie, že menovaný nemohol vyberať finančné prostriedky od klientov. V tejto spojitosti možno nad bezprostredne nevyhnutný rámec dodať, že v priebehu celého konania odporkyňa nenamietala, že by s (navrhovateľom) poskytnutou rezervačnou sumou nedisponovala. Možno preto zhrnúť, že skutočnosti takéhoto charakteru (t.j. nové, doteraz neuplatnené) nemôžu byť predmetom posúdenia odvolacím súdom.

Vo vzťahu k namietanému odmietnutiu výsluchu svedka odvolací súd východiskovo uvádza, že nevykonanie navrhnutého dôkazu nie je možné podľa ustálenej judikatúry (napr. R 37/1993, či aktuálne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 206/2013 z 28.4.2014) považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. O tom, ktoré dôkazy budú vykonané, totiž rozhoduje výlučne súd - § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. Nemožno preto zamieňať predmetnú rozhodovaciu právomoc súdu s právom účastníka navrhovať dôkazy.

Platí však (zároveň), že súd je povinný odôvodniť, prečo navrhnutý dôkaz nevykonali, čím posilňuje presvedčivosť (svojho) rozhodnutia. Súd I. stupňa síce toto „vysvetlenie“ opomenul, dotknutá vada v jeho postupe však nemá za následok (absentuje priama kauzalita) nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Súčasne ide o vadu, ktorú môže konvalidovať odvolací súd. Krajský súd preto dodáva, že z hľadiska ustálených určujúcich záverov - neuzatvorenie kúpnej zmluvy s vlastníkmi nebolo spôsobené navrhovateľom; neúčinnosť predĺženia rezervačnej zmluvy - v súdnej veci ide o dôkaz nadbytočný. Odporkyňa v konaní pred okresným súdom (napokon) ani nekonkretizovala, k akým skutočnostiam by sa mal navrhnutý svedok vyjadriť. Navyše, v zmysle predchádzajúcich záverov odvolacieho súdu, aktuálne už nie je predmetná svedecká výpoveď prípustná vo vzťahu k novým skutočnostiam.

Nakoľko odvolacie dôvody odporkyne boli neopodstatnené a neboli zistené ani relevantné nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov. Vo vzťahu k dotknutému výroku odvolateľka neuviedla vôbec žiadne námietky.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľka - odporkyňa nebola v tomto štádiu konania úspešná, preto jej právo na náhradu odvolacích trov nevzniklo. Naproti tomu u procesne úspešného navrhovateľa odvolací súd konštatuje neúčelnosť ním uplatneného úkonu právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu), spočívajúceho fakticky len v konštatovaní stotožnenia sa s postupom okresného súdu.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.